

Nr. 7.

A' FELS. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

Indult Bétsből, Kedden Julius 22-ik napján
1806-ik éftendőben.

B é t s.

Eő Cs. és Cs. Kir. Felsege, Zsadányi és Török Szent Miklosi Mélt. *Almásy Ignác* Urat; a' Felseges Udvari Magyar Kancelláriánál Udvari Tanácsos és Referendáriussát, Tek. N. Bács Vármegye Fő Ispányát; a' Sz. István Rendje' Vitézét Titkos Tanácsosi méltósággal meg ajándékozni méltóztatott.

Felseges Urunk és Felseges Aszszonyunk, Luisia Leopoldina, és Maria Anna Fő Hertzeg aszszonyokkal egyetemben, Julius' 15-kén *Badenbe* mentőnek terezőre.

Magyar Ország:

Posonyból Julius 15-kén. Melly sok; és kü-

lömbkülömbféle veszedelmeknek legyen kitéve az ember, még akkor is, a' midőn magát, leg bátorságosabb állapotban lenni gondolja; példa erre a' múlt Tsötörtökön nállunk történt dolog: A' város' sétálló helyin tudniillik, a' hol estvéneként a' szép árnyékos fák alatt, gyakran nagy számmal sétálgatnak a' lakosok, a' mostan itt kvártélyozó Hertzeg *Auersberg* gyalog Regimentjének musikusai mulattatván őket, történik hogy egy dühös matska, egy ott koborló kis gyermeknek, a' ki történetből néki utjában volt, egyenesen a' szemek közé ugrott, azt össze meg össze karmolta, és harabdálta; a' kinek sikoltására oda szaladván az emberek, egy a' több oda gyüllöttek között bátrabb, a' mátskát meg kapta, 's a' földhöz sújtván, a' szegény gyermeket annak körmei között kiszabadította ugyan; de a' ki még most is fekszik nem minden veszedelem nélkül.

~~Ugyan tsak mostanság történt az is, hogy egy~~
 Borbély legény, a' közel lévő szigetbe ki ment; és ott nagy kárára Körös bogarakra akadva, azokból, olly tzéllal hogy azt az Urának haza viszi szedett is, 's a' zseblyébe rakta. De haza menvén a' bogarokról megfélejtkezett, egynéhány nap mulva meg is száradtak a' zseblyeben. Azomban történik, hogy gyümöltre éhezik a' legény, bévásárol belőlle, 's ugyan azon 'sebjébe rakja, a' mellyben a' meg száradt körös bogarak voltak. Alig eszik meg egy nehány szemet belőlök, hát szörnyű rágásokat érez a' belső részében, és ha a' gazdája hiteltelenséggel hozzá nem látott volna, gondatlanságáért alig ha halállal nem lakott volna.

Pestrol, Julius' 15-kén. Nállunk az időjárás

kedvezően mutatja magát a' szőlő hegyekre nézve, úgyhogy a' tartos meleg nem csak bő szürettel ke-
tsetet bennünket, hanem még ezenkívül jó borokat is reménylünk, ha a' jég vagy más nem éri hegyein-
ket. Már a' szőlő szemek nagyok, sőt a' bajor vagy
ganér már fénlük is és rövid időn puhul és zsendül-
ni is fog. Ez az hír az olyan boros gazdákra nézve
a' kik sokat akarnak nyerni, tudjuk hogy nem igen
kedves, de még is hasznát vehetik annyiban a' sze-
mesek, hogy tudják magokat mihez tartani az adás
ban vevésben és a' tartásban. Valóban a' bornak
ittzéje sok helyeken 6 söt 5 krajtzárral alább szál-
lott már. Bár csak az étellel is így lenne a' dolog.

Meg érdemé még ez a' következő dolog is
hogy említsük. Mélt. és Fő Tiszt. *Acadi Nep. János*
Dalcinai Püspök Ur, a' ki a' Vátzi siket néma-
koláját már több ízbeli jó téteménivel segítette, most
ismét nem régen jó szívűségét egy új gazdag aján-
dékkel tetézte. Ugyan is sok hasznos tudományos
könyveket e' mellett számos pallérozatlan Magyar
Országi drága köveket ajándékozott nékiek. Kétség
kívül az utolsót azért, hogy ebben a' szép mester-
ségben a' kö köszörülésben is gyakorolhassák ma-
gokat. Mikor ilyeneket írhatunk örülünk, és tud-
juk hogy a' höza is örül az ilyen Hazafinak.

Eppen tegnap t. i. ezen hónap' 14-kén reggel
érkeztek Budára 7 szép Arabiai Csödörök, mellyek-
kel ő Felsőségének az Aleppoi Consul kedveskedik;
5 közüllök szürke, 1 setét pej, és 1 sárga. Az ide-
jek 2 esztendőtol fogva 6-ig van. A' Testek' ál-
lása a' Magyar lovakéhoz igen hasonlít, de még is
az ő szikrázó szemek (kevés szempillájok van) az
ő finum szőrü bőrök, az ő hegyésre nyúló fejek, az

ő feszes merő lábak és egész hajlós fris termetek el-árulják őket, hogy Arabiából valók. Két Loász mesternek a' gondviselések alatt vagynak; egyyik ide való Császári; a' másik pedig Török. Van nég velek két Török Lovász legény 1 Tolmáts, és ezek kivül egy tsoport dragonyos is kíséri. A' mult Novembertől fogva szüntelen útban vagynak. A' Budai felső várban lévő Fortuna nevü vendégfogadóban voltak szálláson. Béts felé e. h. 16-kán indították őket útnak. Mint maglovakat az ő Felsége' méneseiben fogják használni őket.

Spanyol Ország.

Madridból, Jun. 14-kén. Az Anglusok elfogtának közelébről egy hajót, a' melly Amerikából a' Buenos - Ayresi kikötőhelyből -Portugallus zászló alatt evezett Europa felé, hanem, a' Madridi Státuskassa számára hozott két millió Piasterekből álló kintset.

Megértvén a' Spanyol Országlósnak az Anglusoknak a' Déli Amerikai Spanyol birtokok ellen intézett törekedéseiket, parantsolatot küldött a' Ferroli kikötőhelybe, hogy három Fregátok azonnal evezzenek ki, és vigyenek segítséget azoknak a' tartományoknak; a' mellyek az Anglusok fenyegetődzéseiknek leg inkább kitétetelve vannak.

Az Astúriai Princznének; kinek haláláról nem régen emlékeztünk; gyontató papja számkivettetésbe küldtetett, minokutánna külömbkülömb irások eivétettek volna tőlle.

A' *Miranda* expeditziója eránt, a' mely a' Spanyol országlószéknek nem kevés nyughatatlanságot okozott vala, ilyen vigasztaló levelet, adtának ki közelébről a' Párisi Ujságok: — „

Caraccasból, Május' 2-án, 1806-ban.

„Egy gályahajónk, minekutánna ezen kikötőhelyből felfegyverkezve útját *St. Domingo* szigete felé vette volna, *Jacqueménel* szembe találta a' *Miranda* expedízióját, a' melly *Leandre* nevű Korvettából és két gályahajókból állott. E' történt *Mártzius* hónapban. *Miranda* és azon *Korvetta*' Kapitánya, a' mellyen *Miranda* ült, gyanakodni kezdettek a' Spanyol gályahajó felől, melyre nézve arra határozták magokat, hogy *Caracashoz* a' magok oda érkezések előtt ne botsássák vissza. Egy szóval eltökélték magokban, hogy támadjanak ráá és fogják el. Egy *Baltimorei* Korvettának a' Kapitánya azonközben, esmérvén a' *Caracasi* hajó Kapitányát, partját akarta fogni *Miranda* ellen; felvette őtet a' maga hajójára. *Miranda* azonközben, minekutánna *Martzius'* 27-éig *St. Domíngó* szigetén az időt hiába töltötte, a' Feketéktől semmi segédelmet nem kaphatott, 's közülök senkit a' maga részére nem vehetett volna, onnan csak a' maga erejével, t. i. a' *Korvettával* és a' két gályahajókkal, elevezett. Ugyan ekkor evezett ki a' *Jacquemelli* kikötőhelyből az a' *Baltimorei* Kapitány is, a' kiről említök, hogy a' *Caracasi* hajó Kapitányának partját fogván a' maga hajójára vette. A' *Baltimorei* Kapitány kitette a' *Caracasi* Kapitánt *Cayeshez*, a' ki onnan egy kitsiny hajón hozzánk szerentsésen megérkezett, és a' *Miranda* czélozásairól bennünket előre szerentsésen tudósított. —

„Ilyenképpen előre megértvén a' *Miranda* plánját, jó készülettel vártuk félelem nélkül. *Április* 26-kán bizonyos hírt vettünk a' felől, hogy hajós csoportoskájával partjaink mellett megjelent

Leyen. *Guayrdból és Puerto-Cabeilloból* azonnal eleibe mentek egy Brick és két gályahajóink, a' mellyek a' *Choroni* nevü part mellett találkoznak véle. A' tsatázás azonnal mérgesen elkezdődt, és hat órát tartván, 's a' mi nyereségünkel végződött. Ez Aprilis 28. kán történt. Déli egy óra tájban megadták magokat a' Miranda két gályái: ő maga pedig a' Korvettával elszaladott. A' gályákról három emberek a' tengerbe szöttek, a' kik közül ketten segedelmünket elfogadván kifogattak és Poerto-Cabeilloba hozattak. A' harmadik oda veszett. — A' miéink két hajóval és 30 emberekkel a' Miranda Korvettájának kergetésében foglalatoskodnak. A' miéink között egy ember elesett és kető sebet kapott. A' fogjok útban vannak *Leon* felé, a' kiknek kétségekívül mind egygyig irgalom nélkül fejek fog vétettni. Kétségekívül így fog járni maga Miranda is mind azokkal egyetemben a' kik véle egygyütt a' Korvettán találtnak; ha elfoghatjuk őket.

A' Spanyol ország és az Északi Amerikai Státusok között, egy időtől fogva folyó periekedések, a' mellyek az ő Amerikai közöshatáraik felett kezdődtek, mint a' leg ujjabb körülállások mutatják, nem könnyen fognak verekedés nélkül elvégződni. A' *Sabina* vize meliöl az ezen versengés alatt lévő határokról Mártzius 18. kán indúlt levelek szerént, már akkór annyira ment vólt a' dolog, hogy a' két részen lévő seregek között való ellenségeskedéseknek elkezdődéseket minden nap' várták.

Generál *Moreauról* azt írják, hogy az Amerikai Státusokban mindenütt nagy tiszteletben tartatik és betsültetik, a' hol tsak magát mutatja. Egy

Neu-Yorki vendégségben nagy poharazás lévén, Moreau ekképpen köszönté el a' poharat: Eljenek a' Szövetséges Státusok' seregei, és tartsák meg hazájoknak azon szabadságot, a' mellyet néki szerettek! —

A' Generális *Miranda* életébéli historiájában megjegyzésre méltó még ez a' körülállás is, hogy Generalis *Dumourier* néki tulajdonította eleitől fogva a' *Neerwindeni* tsatának elvesztését; és hogy az 1793 ik esztendőben ő ostromolta Mästricht városát azon Liessen Philipsthali Lajos Hertzeg ellen, a' ki ekkor Hollandiai szolgálatban lévén a' Mästrichti Hollandus örző sereget vezérelte, most pedig a' *Guaeta* várában lévő Nápolyi és Anglus seregeket vezérli.

Német Birodalom.

Az Északi Német Birodalom' sorsának jobbra vagy balra való változását (ilyen közönséges megjegyzést olvasunk a' Német levelekben) hátráltatni fogja még egy darabig az az alkudozás, a' mellyet az Anglus és Orosz országlószékek a' magok rendkívül való Követeik által Párisban folytatni elkezdtettek: hanem a' melynek kimenetele, mint a' körülállások tsak eddig is mutatják, nem sok reménységgel bíztatja a' békességnek kívánójit. Való az, hogy az Orosz Országlószék kívánnya a' közönséges békességnek helyreállítását: hanem a' feltételek, a' mellyekre nézve a' Frantzia Országlószéknél Angliaért közbenjáraskodik, nem olyanok, a' mellyekre a' Frantzia Birodalom a' mostani körülállások között rá állani kívánna. Ha ezeket elfogadná a' Frantzia Országlószék, ismét az úgy nevezett Pétolás' Systemája tétetődne a' békesség' fundamen-

tomává, mint az előbbeni háború alatt: pedig mostanában már a' dolgoknak az ujj Szövetségi Systemával való megegyezések vétetett-fel (Napoleon Császár által) fundamentomúl. A' közönséges vélekedés szerint a' folyó Julius 24-kéig vagy 26-káig lehetett várni ezen közönséges intézetnek kihirdetetésit. Míg tehát e' megegyetne, tsak a' következő aproságokkal szolgálhatunk a' Német Birolomból: —

A' Westphaliai levelek szerint *Essen* és *Werden* városaiknak sorsok, a' mellyekben eddig Prusz. szus és Frantzia katonák egygyütt strázsáltak, végezetre meghatározottat. *Essen* megmarad Prusz. szianak birtokában, *Werden* ellenben a' *Joachim* Hertzeg' birtokaihoz tsatóltatik, a' mely szerint ennekutánna a' *Ruhr* vize fogja itt a' határt formálni.

Regensburgburgból azt írják, hogy a' Diétának nyugalma' napjai elkövetkeztvén, már most még ezek tartanak, t. i. a' jövő Oktober' közepéig, több szó nem fog lenni a' Német Birodalmat illethető ujj intézetek felől. Kétség-kívül erre nézve útazott-el innen mostanában a' Pápa Nuntziussa *Genga* úr is Monakhium felé: a' Birodalom Választó Fejedelmi Elölülője pedig a' maga *Wohrdben* lévő nyári lakóhelyére. — Ha a' Diéta' nyugvó napjai alatt valami nevezetes tárgy találna elő fordulni, a' felől irás által fognak a' Rendek tudósittatni.

A' Dalmatziai jelen-való környüállásoknak fontosságokat, néminémüképpen tsak ez is bizonyíthatja, hogy 450 ujj katonák érkezvén ide ezen hónap 4-kén (ezt *Augsburgból* Jun. 24-kén írják), két napj nyugvás után azonnal tovább indultak *Brau-*

par felé, a' honnan többekkel egygyütt fognak Dalmatzia felé elsietni.

Norimbergából Julius' 12-kén. Minden környüllások hitelesen jelentik már most, hogy régi vendégeink a' Frantzia katonák, nem tsak városunkat és vidékeinket, hanem az egész Német országot nem soká ide fogják hagyni. A' katonák legalább vigasztalnak véle bennünket, a' kik most már szünetlenül az indulásról beszélnek. Tsak az erant bizontalanok; hogy merre felé fogják már most küldeni őket. Némellyek tsak a' Boulognei partokra, mások Török országba, sőt vannak olyanok is, a' kik éppen Napkeleti Indiába gondolják, hogy fogják vinni őket. Ezen utolsó vélekedésben kiváltképpen az ólta kezdettek közzülök némellyek, még tiszték is, megerössödni, a' mi ólta a' felől tudósítottak; hogy az ő Országlószekek és a' Porta között szoross Szövetség fogna köttetelni, a' melly már jó móddal munkába is vetetett volna. A' Napkeleti India felé való marschútat ismét Egyiptomón keresztül tsinálták-ki képzeleteikben, mint a' melynek a' Porta által lejendő megengedetetését már most ők kéttségbe sem akarják hozni.

Cs. és Cs. K. Feldmarschal-Lieutenánt Hertzeg Coburg Fridrich Károly Lajos, az uralkodó Hertzeg' egygyetlenegy testvére öttse, életének 52-dik esztendejében Julius 5-kén tüdőgyúladásban kimutt a' világból, Coburgban, a' hol néhány esztendőtől fogva lakott.

Frantzia Birodalom.

Straszburgból Jun. 5-kén. Orosz Császári Státus Tanátsos Oubril úr, tegnap estve útnak indúla innen Páris felé. Nancyn ment még az nap' kereszt-

tül, a' hol Császára nevében egy szép gyűrűt adott Abbé *Elquin* úrnak által, azon szolgálatokért, a' mellyeket a' Tiszt. Ur az Orosz hadi fogjokhoz mutatott, 600 Livrákkal egyetemben; kérvén, hogy emberi szeretetből származó szolgálatját az említett szerentsételenektől ennekutánna is meg ne vonnya.

Párisba, az innen jött tudósítások szerint 6-ikban érkezett-meg a' mingyár nevezett Orosz Atyástanátsos úr.

Jony nevű faluban nem meszezo *Obercamp* egy *Oberkamp* nevű Fabrikásnak látogatásánál, a' kőven Napoleon Császár, ugy megtettze, hogy ott mingyár az Érdem Legió taggá nevezte. Ennek az emberek az érdeme tünhet inkább szembe, mint az ő Legionáriussá való neveztetése. A' hol most ez a' *Jony* nevű szép faló fekszik, ott csak egy pár ház vólt akkor, midőn *Obercamp* mint egy igen szegény *Karton (Kotton)* Fabrikáslegény oda érkezett. Ő ezt az-ólta egy igen szép és népes faluvá tette, a' melyben tsupa fabrikások a' lakosok: ő maga pedig egy véghetetlen gazdagsággal bíró fábrkás.

Nagy Britannia.

Londonból Jun. 28-kán. Hogy a' *Foks'* nyavajája, ha talám meg nem hal is benne, terhes lett legyen, megtettzik abból, hogy a' körülette forgó-lódó Orvosok naponként tudósítást adnak-ki felőle nyomtatásban. Ezen tudósítások közzül egyikben adták-ki, hogy a' betegség, a' melyben fekszik, valóságos vízkorság legyen.

György ő Királyi Felsége igen szép *Jelentést* küldött Junius 13-kán a' Parlamentom' alsó háza

eleibe, a' melly igen nyilvánosságos bizonyosságául szolgál jó szívűségének. Ő Felségének bizonyos része szokott lenni abban a' nyereségben, a' mi az ellenségtől eivétettetvén, pénzé tétetik és felosztatik. Ő Felsége a' felől tett jelentést a' Parlamentumnak, hogy azt a' részét ezen igasságos ragadományból bėjövő summának a' melly ő Felségét illetné, a' megsebesedett öreg hajos legényeknek ajándékozza.

A' Jó reménség' foha megett lakó Hottentoták-ról igen betsületesen irnak az Anglusok. Tudjuk hogy ezt a' nemzetet olyan alávalónak lenni tartják még ma is sok helyen az Europaiak, hogy ha valaki a' másikat meg akarja szidni, azt mondja néki: *Te Hottentotta!* Az Anglusok az ólta hogy ezen tengerre nyúló hegyet elfoglalták, Martzius' 16-káig már 300 Hottentotát vettek vólt bé katonáik közzé, 's naponként többek is jelentették magokat önként. Igen derék Stutzosoknak lenni tartják őket az Anglusok. A' Herrnhuta-Miszszionariusok, kiknek érdemeik nem mindenkór és mindenektől esmértetnek-meg; valami 6 vagy 8 esztendőktől fogva néhány ezeret megtanítottak közülök a' keresztyén hitre és megkeresztelték őket.

Spencer Smithné, a' Stuttgardi vólt Anglus Követné, a' kit a' Francziák Velenczébe letartoztatván, mint hadi fogjot Olasz országon által Frantzia ország felé vittek, hanem a' ki ezen útjában az elszökésre szerentsésen módot talált, azt irta Jun. 6-kán Prágából ide Londonba, hogy Liellandián és Swétzián által fogja útját Anglia felé venni.

A' Nelson élete' historiájának leírásáról ezeket a' nevezetességeket olvassuk. Ezt ő maga balkez-

zel írta-le az 1799-ik esztendőig. Halála után vá-
láltak reá egyéb írásai között. A' hátra le-
szit *Clarke Arthur* folytatja végig. A' kéziratos
darab rész táblákra metzsettetik. Az alabb v. 6.
exemplárt fogják 5 és 7 Guinéken (leg alább 60 és
80 Forintokon) adni, hanem leszen olyan is, a'
mellyet 1000 Forintnál drágábban adnak.

Hollandiai Birodalom.

Még folynak Hágában a' Király ide érkezése
által okoztatott szolennitások — a' szerentsét kívá-
nó Követségeknék — és az innepi vigadozásoknak
nintsen végek.

A' Király mostanában a' Finántziának jó láb-
ra való allittatthatására fordította leg nagyobb fi-
gyelmetességit. A' kiadás és bé vétel laistromát min-
den hónapban maga eleibe terjesztette. Az Instántziá-
kat a' hétnek három napjain veszi-el, a' mellyek-
ből más nap *Goldberg* nevü Státustanátsos summá-
zatot készít. A' ministerei egyszer tartoznak, ha nem
betegék, közönséges audentziát adni minden héten.

Hágából Julius 2-kén. A' Királyné igen fé-
nyes bált adott tegnapelőtt az itt közel lévő nyári
mulató kastélyban. A' 80 fő aszszonyságoktól kö-
rülületett asztalnál maga a' Királyné tette a' gazda-
aszszonyi kötelelsséget. Admirális *Verhuelnek* sze-
rentsége volt a' Királynéval tanzolni. A' Király
is két versben megfordúlt a' tántzoló palotában.

A' Kir. Familia tegnap elútazott Rotterdam felé,
a' hennét Amsterdámba is el fog menni. Rotter-
damban mulatni fognak ő Felségek, minthogy meg-
tiszteitetések végett egy 90 ágyus Línea hajót fog-
nak jelenlétekben a' hajóépítő műhelyből a' víz-
hátára ereszteni.

A' Királyért való könyörgést ilyen rövidre formálták a' Hollandiai közönségeknek számokra: *Uram tartsd-meg a' mi Királyunkat Napoleon Lajost, és halgass-meg minket midön hozzád foházkodunk.*

Azonközben meg van engedve, hogy ugyan ezen könyörgést bővebb szavakkal ekképpen is használhassák a' közönségek: — „

„Mindenható Isten! Könyörgünk a' te szolgáért; a' mi Királyunkért Napoleon Lajósért, a' ki a' te Gondviselésed által ezen országon való uralkodásra hivattatott. Adjad néki azt az ajándékot; hogy mindennémü jószágos tselekedetekben öregbedjék; hogy az ő Országá leg szebb fényességre jusson; hogy a' bűnöknek mindennémü veszedelmes kísértéseit elkerülje: a' haza ellenségein pedig győzedelmeskedjék, és végezetre a' te szemeid előtt kedves lévén hozzád juthasson, az által; a' ki igasság és élet útja, a' te fiad a' mi Urunk Jésus Kristus által — “

„A men.

A' mi ujjságaink így adják elő azokat a' hadi hajókat, a' mellyeket a' tengéri hadakozó Hatalmasságok egy esztendő alatt, t. i. a' mult esztendő Martziussától fogva a' folyó esztendő Martziussáig elvesztettek. — A' Spanyolok vesztettek 11 hajót 864 ágyuval egyetemben; a' hajók között 10 volt Linea hajó — a' Frántziák 29 hadi hajót 1767 ágyukkal; Linea hajó volt közöttök 19 — a' Hollandusok egy 68 ágyus Linea hajót — az Anglusok 18 hadi hajót 328 ágyukkal, hanem a' mely hajók között egy Linea hajó sem találtatott.

Mostani tengéri hadi erejeket az Europai Hatalmasságoknak; ugyan ezen levelek ekképpen adják elő:

Nagy Britanniának 243 Linea hajói 219 Fregátjai — az Orosz Birodalomnak 60 Linea hajói 100 Fregátjai — Spanyol országnak 57 Linea hajói 44 Fregátjai — Swétziának 26 Linea hajói 13 Fregátjai — Daniának 23 Linea hajói 23 Fregátjai — a' Portának 20 Linea hajói 4 Fregátjai — Francia országnak 19 Linea hajói 43 Fregátjai — Hollandiának 16 Linea hajói 15 Fregátjai — Portugáliának 10 Linea hajói 5 Fregátjai — Nápolyak és Szicziának 6 Linea hajói 9 Fregátjai — Netherlandiának 2 Linea hajói 4 Fregátjai — Róuzának 12 Fregátjai — a' Pápa Státusának 5 Fregátjai — minnyájoknak egygyütt 482 Linea hajók 496 Fregátjaik vannak. A' melyből a' következik, Angliának egyedül több Linea hajói vannak, mint egygyütt véve a' többeknek.

Helvétzia.

A' Freyburgi Kantonnak ugyan ezen nevű várossa mellett igen keserves gyümölcstételeket termesztve a' maga tréfájának egy Genevai születésű Comte nevű ifiú. Ez a' hasából való beszédet (ventriloquium) igen jól értvén és külömben is igen jó erkölcsű és kedves maga viseletű társaságos ember lévén, a' hol meg fordult mindenütt örömmel fogadtatott, a' mesterségiért tsudáltatott, és jó nyereséget vévén belőle, sok nevezetes helyeken meg fordult velle, a' nélkül hogy bővös-bájosnak vagy boszorkánynak tartatott volna. A' múlt Juniusban Freyburgban tartozkódván, itt is igen meg nyerte vala tsudálatos talentoma által a' közönség' kedvét. A' többek között valami uraság ki hivatja 12-dikben egy szomszéd kastélyba, a' honnan 13-dikben vissza indulván, bé-megy az ifiú egy fogadóba

— fölöstökömdöz — iszik is valamit — kedve ereszedik — gondolja, hogy majd itt is egy kis tréfánál, az embereket zürzavarba hozza — olyan módon szoll valamit a' hasából, mintha valaki a' pintzegátorban beszélene — a' gazdaszszony azt gondolja, hogy rössz ember van a' pintzében — tolvajt kiált — az emberek valami tizenketten, dorongal, fustéllyal, villával, &c. elő szaladnak — a' pintzének minden zegzugát össze hadarászszaák, de semmit nem találnak — tehát még jobban megijednek. A' szegény Comte nem akarván őket tovább nyughatatlankodtatni, mond: *Uraim, ne keressétek tovább, én tudom ki a' ; nem egyéb, hanem csak egy hang, a' melyet én tréfábóltsindáltam; mingyár megmagyarázom. . . . Ugy-é (felkiált egy nagy paraszt), tudod-é te, hogy kit keresünk mi? igen jól van; mindjár megmond, ki beszél oda-ald: külömben keresztül megyünk a' telkedes — Meg kell ölni, meg kell ölni! így kiáltoztak mások is. A' nyomorult ifiú látja, hogy mi lett a' tréfa' következése; térdre esik, és felemelt kézzel kéri a' tsaplárost, hogy csak annyi időt engedjenek, míg a' a' dolgot megmagyarázza. Hogy tehát annál nyilvánóságosabban megértethesse vélek, ismét a' hasából szollott valamit, úgy, mintha az almáriumban beszélene valaki. A' parasztok oda szaladnak — megnyitják az almáriumot — senkit sem találnak benne — még jobban néki mérkelődnek — *te büös bájos! te varásló!* szídni, ütni, verni kezdik — még e' sem volt elég; a' sütő kementze éppen befütve lévén, meghatározzák, hogy vessék belé. Talám meg is tselekedték volna, ha a' szegény legény valahogy a' futásra módot nem*

talált, és az' által magát meg nem mentette volna: hanem feje óra őszsze van sebezve. Sajnálják szegént mindenek. Freyburgban a' leg előkelőbb házakban isméréres; sokszor kedves időtöltést csinálnékik. Hogy azonközben nem varásló; hanem igen betsületes ember légyen, a' Politziai előjáróktól is bizonyosság levele van. — Ez az anekdota azoknak való, a' kik nem hiszik hogy boszorkány volna.

Tudósítás.

A' Magyar nyelv hatalmát és szépségét Világ eleibe terjeszteni kívánó jó szándékból egyszerűs mind pedig nemzeti nyelvünk gyarapítására törekedő szent célból le fordítatván Virgiliusnak Aeneássa Deák eredeti versekből ugyan annyi számú és lábú Magyar versekbe az alább irt által, addig is míg az egész munka közre bocsátódhatnék mustrául némelly Darabok ki adattak Győrben 1806 ik esztendőben in győ máj. Ezen mustráó árkus és egy levélből álló; az árra 24 xr, mind a' Tizenkét Könyvből adatnak elő benne olyan Darabok, a' mellyek könnyebben érthetők; és kevesebb magyarázást várnak. Találtatik a' további intézetekig még mostanság csak Győrbé magánál a' szerzőnél és leg fellyebb a' most reánk jövő János fő vételi Pesti vásár alkalmatosságával Pesten Tek. Schedius Lajos a' Királyi Universitásban lévő Professor Urnál, és Kis István nemzeti Könyvárosnál.

Győr, Jul. 14-kén, 1806.

Nagy János.

T Győr V. gyének vólt Sz. Birája:

P. D.